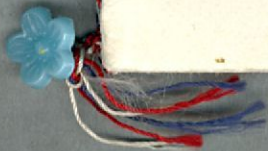

PÄIVÄÄ

Ludmila Kolářová, Karel Pekárek

Täällä on Tšekkoslovakia, kotimaamme. Maatamme on tapana kutsua Euroopan keskuukseksi. Se ei kuitenkaan ole mikään hyvä paikka niin pienelle maalle. Melkein jokainen Keski-Euroopassa raivonnut sota on jollakin tavoin koskenut maatamme. Sotajoukot ovat kulkeneet maamme yli, ja aina joku naapureistamme on ollut valmiina valloittamaan meidät. Viime sodan edellä miehittivät saksalaiset ja unkarilaiset suuren osan maatamme. Sitten miehittivät saksalaiset väkivalloin maamme ja tahtoivat hävittää koko kansamme. Me taistelimme täällä, kotona ja sotilaamme liittoutuneitten puolella sodan loppuun asti — siksi kunnes saksalaiset joutuivat tappiolle. Vaikeita aikoja on takanamme, mutta nyt olemme jälleen vapaa tasavalta. Joka puolelta maailmaa tulee jälleen ihmisiä luoksemme, ja me otamme heidät ilomielin vastaan. Tahdomme elää hyvinä ystävinä rauhassa ja sovussa muitten kansojen kanssa.

Ehkä kysyt: »Miltä Tšhekkoslovakia sitten näyttää?«
— Meillä on kaikkea muuta, paitsi ei merta. Mutta ei sekään ole niin kovin haitallista. Poikamme voivat purjehtia pikku veneillään pitkin jokia ja lähettää sillä tavoin terveisensä meren aalloille ja kaikille niille lapsille, jotka asuvat kaukana merten takana. Tuolla näet aavan tasangon, tuolla karuja kukkuloita, korkeita vuoria, synkkiä saloja tai pieniä purosia ja lampia. Metsän takana on jälleen niittyjä, missä lapset paimentavat lampaita ja lehmiä, sekä peltoja, missä syksyllä saattaa nähdä paistettavan perunoita hiilok-sella. Niinkuin kaikkialla muuallakin on maalaislap-sillamme suurempi mahdollisuus nauttia vapaudesta kuin kaupunkilaisilla. Kesäisin he juoksentelevät pitkin mäkiä ja jokien varsia, kalastelevat ja kravustavat tai soutelevat pitkin lampien kaislikkorantoja. Jokaisen kylän liepeiltä löytyy tuollainen lammikko, joka saa olla meille merenä ja meren rantana.

Jokapuolella maotamme sijaitsee vanhoja linnoja. Monet niistä ovat nykyään pelkinä raunioina. Ja juuri tuollainen linnanraunio on mitä parhain leikki-paikka. Siellä voi leikkiä ritaria, etsiä umpeen muurattua kellarinovea tai maahan kaivettua arretta tai kiivetä korkealle tornin huippuun tai voi leikkiä iltapimeässä kummituksia. Mutta silloin ei itse ainakaan saa pelästyä, jos sattuisi tapaamaan oikean kummituksen, sillä juuri tuollaisissa linnoissahan kerrotaan niitten asustavan.

Ja kun nyt kerran aloimme puhua linnoista, haluamme kertoa vielä eräästä; vaikkakin se on hyvin vanha on se yhä kaunein ja kuuluisin kaikista linnoista. Se on Prahlan linna. Aikaisemmin se on ollut tšhekkiläisten kuninkaitten asuinpaikka ja nykyään siellä asustaa presidentti, tohtori Edvard Beneš. Linna sijaitsee korkealla kukkulalla, jonka laelta kivetyt tiet vievät yli Vltavan (Moldaun) pitkin vanhaa Kaarlen siltaa alas kaupunkiin. Linnan takana on Pyhän Vítin tuomiokirkko, jossa säilytetään kruunun jalokiviä ja kuninkaan kruunua. Tätä kruunua sanotaan Pyhän Václavin kruunuksi lempeän ja hyvän kuninkaan Václavin mukaan. Ja linnan alapuolella levittäytyy Praha, pääkaupunkimme. Tapamme on kutsua sitä »sadan tornin äidiksi», koska täällä on todellakin niin paljon torneja. Hyvin hauskaa on vaellella pitkin katuja ja kujia tarkastellen vanhoja portteja, veistoksia ja maalauksia talojen seinissä. Me kiitämmekin kaitsemusta siitä, että Praha selvisi niin vähin vaurioin sodan aikana.

Jälleen vallitsee kaduilla hyörinä ja vilske, niinkuin ennen vanhaan rauhan aikana, sillä Praha ei ole ainoastaan vanhojen muistomerkkien kaupunki. Meillä on näet uudenaikainen lentokenttä ja useita suuria rautatieasemia, joissa tiet kaikilta Euroopan kulmilla yhtyvät. Prahassa on myös keski-Euroopan vanhin yliopisto. Pääkaupunkiimme tulee ihmisiä joka puolelta maailmaa ottaakseen osaa kansainvälisiin näyttelyihin ja kokouksiin, messuille, Sokol-juhliin, ja keväällä, kun musiikkijuhlat ovat ovella, voi täällä kohdata maailman kuuluisimpia taiteilijoita. Kansallamme on musiikki veressään. Se pitää yksinkertaisista kansanlauluista. Kuulusimmat säveltäjämme, Smetana ja Dvořák, ovat juuri saaneetkin aiheensa näistä kansanlauluista.

Vaikka Praha onkin ihanteellinen kaupunki, on se kuitenkin vain kaupunki. Niinpä täälläkin kaivataan maaseudulle ja matkustetaan sentakia vuoristoon lepäämään. Meillä onkin vuoria joka puolella maamme, korkeimmat, joita kutsutaan nimellä Tatra, ovat Slovakiassa. Ja kun lumi sulaa ja vuoret kohottavat teräviä huippujaan kohti korkeutta, ei mikään ole sen hauskempaa kuin yrittää kiivetä vuoren harjalle ja katsella sieltä kaunista ja komeaa maisemaa ympärillä. Sairaittenkaan ei tarvitse tuntea itseään hyljätyksi. Heitä varten on vuorien auringonpuoleisilla rinteillä parantoloita ja lepokoteja, joissa he tervehtyvät auringonpaisteen ja raikkaan ilman vaikutuksesta. Meillä on myös monia kylpyläpaikkoja, jotka ovat syntyneet lämpimien lähteitten ympärille.

Erikoista Tšhekkoslovakialle on maanalainen valtakunta. Se pitäisi Sinun ehdottomasti nähdä. Maan alla on luolia, jotka ovat kuin labyrinttejä. Katosta lattiaan kasvaa siellä pylväitä, urkupillejä ja kuvanveistoksia. Kaiken tuon on luonut vesi, joka pulppuili täällä miljoonia vuosia sitten. Muutamissa luolissa voi suurimassakin kesäkuumuudessa luistella maanalaisen järven jäällä. Niinpä niin, tämä on aivan toista maailmaa kuin siellä ylhäällä.

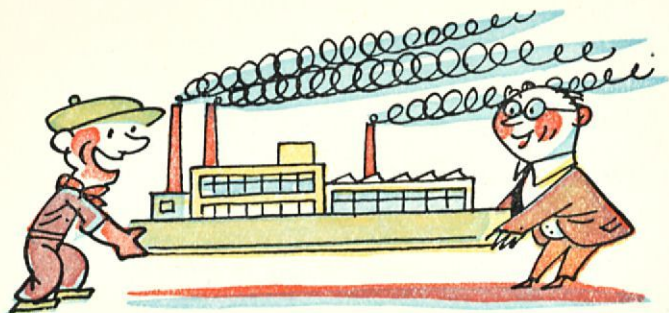

Siellä ylhäällä on maa täynnä kukkia ja kimaltelevaa auringonpaistetta, täynnä elämää ja innokasta työtä. Mutta täällä alhaalla maan alla on elämä niin mielenkiintoista, ettei sitä voi kuvitellakaan. Tämä on myöskin kovan työn valtakunta. Täällä poraavat kaivostyöläiset yötä päivää pitkiä käytäviä ja louhivat hiiltä, jonka he sitten kuljettavat ylös maanpinnalle. Se ei ole niinkään helppoa, vaan se on raskasta ja vaikeaa työtä. Mutta hiiltä täytyy meidän saada, sillä miten muuten pystyisivät äitimme valmistamaan meille ruokaa? Kuinka pystyisivät höyrylaivat ja junat liikenteessä, kuinka pystyisivät koneet tehtaissa pyörimään,

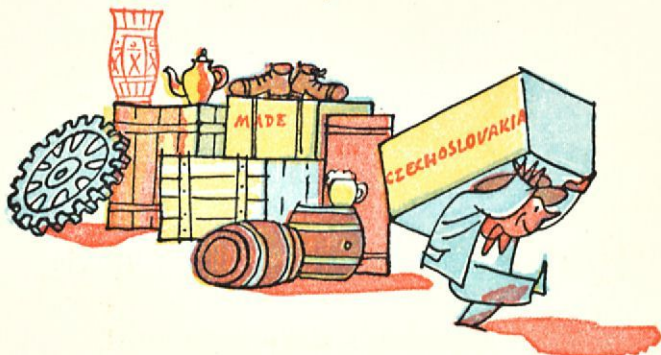

ellei meillä olisi hiilikaivoksiamme ja ahkeria kaivostyöläisiämme. Kaivostyöläisemme ovatkin tällä hetkellä hyvin vaikealla ja vastuunalaisella paikalla.

Me ymmärrämme sen, että maan edun vuoksi on kaik-

kien kansalaisten vedettävä yhtä köyttä. Työläiset tehtaissa koettavatkin valmistaa niin hyviä tavaroita kuin mahdollista. Meidän, niinkuin kaikkien muittenkin kansojen, täytyy korjata niitä menetyksiä, joita sota sai aikaan. Erityisesti tarvitaan kaikkialla maailmassa elintarvikkeita, jalkineita, vaatteita ja koneita. Me haluamme lähettää tuotteitamme niihin maihin, jotka niitä tarvitsevat, sillä me olemme myöskin iloisia siitä, että muut maat toimittavat meille niitä tavaroita vastineiksi, joita meillä ei ole tai joita emme pysty valmistamaan. Näes, kaikkea ei voi omistaa yhdellä kertaa. Hyvin hauskaa on esimerkiksi nähdä suuressa vaneerilevyssä teksti "made in Finland". Silloin voi kuvitella, minkälaisia ovat olleet ne työmiehet, jotka ovat sen valmistaneet, tai ajatella, että se turkki, joka lämmittää meitä talvella, on valmistettu turkiseläimen nahoista, jonka pyydystämässä joku venäläinen tai kanadalainen metsästäjä on ehkä pannut henkensä alttiiksi kaukana pohjoisessa.

Haluatko tietää, mitä kaikkea hyvää me valmistamme? Meillä on yllin kyllin sokeria. Sen takia me toimitamme sitä myöskin muihin maihin, jotta näidenkin lapset voisivat saada makeisia. Me viemme edelleen ulkomaille juustoa, kinkkua ja olutta. Ja kenkiä, joissa on valmistajamerkki "Bata, Tshekko-slovakia", ostaa koko maailma täältä. Myöskin ostetaan täältä paljon kristallilasista valmistettuja maljakoita ja muita lasiesineitä. Sellaisia kauniita pieniä esineitä, koruja, toimitamme myös täältä teille. Ehkäpä äidilläsi on kaulakoru

tai pari korvarenkaita, jotka ovat maastamme kotoisin. Ja mikäli Sinä pidät hammasrattaista ja ruuveista, muistappas, että tšekkoslovakialaiset työläiset valmistavat hienon hienoja sellaisia. Laivan potkurinkin keksi tšekki, nimeltään Josef Ressel, vuonna 1827. Vielä tänäkin päivänä kulkevat kaikki valtamerilaivat potkurin avulla. Noitten valtamerilaivojen lastina on tarvikkeita, joita meillä itsellämme ei ole, mutta joita me kipeästi kaipaamme.

Mutta varmasti tulemme niitä saamaan, kunhan vain haluamme ymmärtää ja pitää toisistamme. Epäluulo, epäsope ja — se on kaikkein pahinta — sota on ollut eroittavana tekijänä kansojen välillä. Jos me nyt haluaisimme lähestyä toisiamme, on siihen monta, monta erilaista mahdollisuutta esim. urheilun avulla. Nuorisomme harrastaakin innokkaasti kaikenlaista urheilua

ja voimistelua. He ovat aloittaneet harjoituksensa hyvin aikaisin. Parhain jalkapallopelaajamme aloitti urheilunsa potkimalla palloa, mikä oli tehty kangaskaista-leista. Joukkueemme kansainvälisessä jääpalloilussa oppi tuntemaan tuon jalon pelin pienen jäätynen lammen jäällä, ja meidän tennis- ja pöytätennismestarimme ryhtyivät pelaamaan jo pieninä poikina. Jokaisessa pienessä kylässäkin on vähintään yksi urheiluseura. Joka puolella on täällä partiopoikalippukuntia

ja Sokol-osastoja, jotka ovat meidän suurimmat urheilujärjestömme. Nuorisomme kilpailee mielellään niin työssä kuin taiteessakin. Se toivoo pystyvänsä ponnistelullaan aikaansaamaan jotain itsensä ja kansakuntansa hyväksi. Se uskoo hyvän ja ihmisyyden voittoon, sillä jokainen kansakunta pitää käsissään omaa onnensa. Tšhekkoslovakian nuoriso haluaa tutustua koko maailman muuhun nuorisoon ja ystävystyä heidän kanssaan sekä työskennellä yhdessä samojen ihanteitten puolesta.

Sen takia, hyvä suomalainen ystäväni, ota vastaan tämä pikku kirjanen muistoksi nuorelta tshekkoslovakialaiselta! Ota myöskin vastaan tuo pikkuinen sininen kukka, jonka lasinpuhaltajamme on tehnyt. Olkoon se muistona sinulle Tshekkoslovakiasta.

ÄLÄ UNOHDA MINUA!

Tule tervehtimään minua!